

28.06.2022

Regionalt kompetansesenter for smittevern, Helse Vest

Samarbeid med kommunehelsetjenesten

Bakgrunn

Det regionale kompetansesenteret for smittevern (RKS) skal, jmfør forskrift om smittevern §3-1, 2. ledd, yte sakkyndig hjelp til andre helseinstitusjoner i det regionale helseforetaket, herunder smittevernrådgivning, overvåking, kompetansehevende tiltak for personell, forskning og oppløring av utbrudd i samarbeid med Folkehelseinstituttet.

Helse Vest har i 2021 styrket det regionale kompetansesenteret for smittevern (RKS). De ekstra ressursene skal blant annet sikre bistand til helseinstitusjonene i kommunene i helseregionen i det systematiske smittevernsarbeidet.

Høsten 2019 vedtok Helse- og omsorgsdepartementet «Handlingsplan for et bedre smittevern 2019-2023». Den har som hovedmål å redusere helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI) og å bedre organisering og struktur av smittevernet i Norge. RKS ønsker å bidra i det systematiske smittevernarbeidet slik at både helseinstitusjoner i kommuner og helseforetak oppfyller mål og tiltak som blir gitt i handlingsplanen.

Kartleggingsfase

Høsten 2021 har RKS gjennomført møter med ulike aktører i helse- og omsorgstjenesten for å kartlegge behov og utfordringer knyttet til smittevernsarbeidet i kommunale helseinstitusjoner. Vi har hatt møter med blant annet Statsforvalterne i Vestland og Rogaland, Antibiotikasenteret for primærhelsetjenesten (ASP), Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) og smittevernpersonell i alle foretakene i Helse Vest. RKS har også gjennomført møter med kommunale representanter i hele regionen som sykehjemsleger, fagsykepleiere og smittevernansvarlige.

Erfaringer fra disse møtene viser store forskjeller i organisering og behov i regionen. Foretakene har velfungerende samhandlingsutvalg der spørsmål om smittevern i varierende grad er på agendaen. Helse Førde har egne samarbeidsavtaler for smittevern (med økonomisk kompensasjon) med kommunene. Andre kommuner opplever å stå mer alene med ansvaret. I samtalene fremkommer det også at noen kommuner ønsker at RKS er koordinerende for felles kompetanseheving i regionen, inkludert bedre tilpasning av retningslinjer til kommunale institusjoner.

Spørreundersøkelse til kommunene

Våren 2022 gjennomførte RKS en nettbasert spørreundersøkelse til kommunale helseinstitusjoner i regionen for å kartlegge utfordringer og behov innen smittevern og antibiotikabruk. Vi mottok 109 besvarelser (38%) fra helseinstitusjonene, noe som representerte over 60% av kommunene. Fra kommuneoverleger mottok vi 24 besvarelser (36%). De fleste institusjonene og kommunene oppgir å ha smittevernkontakter. 91 % av institusjonene oppgir også å ha utarbeidet et Infeksjonskontrollprogram (IKP), men det er varierende hvor ofte det er i bruk. 30% angir at de ønsker bistand fra RKS til sitt infeksjonskontrollprogram. 84 % angir at de ønsker informasjon- og kompetansehevende tiltak fra RKS, og flertallet foretrekker webinar/e-læringskurs om utvalgte tema, supplert med fysiske fagdager. Institusjonene ønsker vesentlig bistand til kvalitetsarbeid og systematisk arbeid for et bedre smittevern (78%), selv om mange også oppgir at de ønsker bistand til basale smittevernrutiner, oppløring, renhold og utbruddshåndtering spesielt. Respondentene har høy grad av kjennskap til den gjennomførte intervensjonen «Riktigere antibiotikabruk i sykehjem» (RASK) i regi av ASP, og uttrykker nå ønske og behov for bistand innen det systematiske smittevernsarbeidet.

Veien videre

Pandemien har vist oss at vi er avhengige av et tett samarbeid mellom foretak og kommuner for å sikre trygge og gode tjenester til innbyggerne våre. Regionalt kompetansesenter Helse Vest ønsker å bidra til styrking av smittevernarbeidet i helseregionen, i tråd med føringer i forskrift og handlingsplaner. Basert på kartleggingen har RKS valgt noen hovedtema vi arbeider videre med.

- **Nettverk:** RKS ønsker å forsterke samarbeidet mellom ulike nettverk. Nettverkssamlinger kan for eksempel være fagdager i regionen innen smittevern i samarbeid med kommunene, helseforetakenes smittevernpersonell, ASP og USHT. Høsten 2022 planlegges en fagdag for kommuner i Helse Fonna sin region, øvrige regioner etter dette.
- **Infeksjonskontrollprogram:** Bistå kommunene i arbeidet med utforming, kvalitetsforbedring og implementering av infeksjonskontrollprogram. RKS har nedsatt en arbeidsgruppe som jobber videre med dette.
- **Nettside:** Utvikle nettside som gir en oversikt over oppdatert informasjon og nyttige verktøy for kommunale helseinstitusjoner og regionale anbefalinger knyttet til smittevern.
- **Ressursgruppe:** RKS har opprettet en ressursgruppe som er bredt sammensatt medrepresentanter fra kommuner, foretak og nettverk for å sikre at tilbudet fortløpende blir tilpasset utfordringer og behov i regionen.

Ressursgruppens medlemmer		
Navn	Tittel, rolle	Arbeidssted
Bård Kittang	Overlege Spesialist indremedisin og infeksjonssykdommer Professor	Enhet for sykehjemsmedisin, Bergen kommune Haraldsplass diakonale sykehus Universitetet i Bergen
Laila Aarnes	Hygienesykepleier	Helse Førde
Ida Elisabeth Gaard	Leder Sykepleier	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester Helse Fonna
Marit Holsvik	Sykehjemslege	Kvinnherad kommune
Stephan Sudkamp	Sykehjemslege	Nettverk for sykehjemsmedisin på Nord- Jæren ved praksis-konsulentordningen ved Stavanger universitetssykehus Rogaland Legeforening
Gro Anita Lund	Hygienesjukepleiar	Voss Herad
Kathrine Sørum	Fagsykepleier	Sogndal kommune